

**Stanowisko Zespołu Roboczego ds. oznaczania lekowrażliwości zgodnie  
z zaleceniami EUCAST w sprawie zmiany wartości granicznych  
dla trimetoprimu i trimetoprimu-sulfametoksazolu (SXT) w tabelach klinicznych  
wartości granicznych EUCAST, wersja 16.0, obowiązujących od 01-01-2026  
Dokument opracowany 01-04-2026**

W 2025 roku EUCAST dokonał przeglądu wartości granicznych trimetoprimu i trimetoprimu-sulfametoksazolu. Po publicznych konsultacjach przeprowadzonych wiosną i latem 2025 roku, EUCAST wprowadził nowe, obniżone wartości graniczne trimetoprimu i trimetoprimu-sulfametoksazolu w tabelach klinicznych wartości granicznych, obowiązujących od 1 stycznia 2026 roku. W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie wartości ECOFF i klinicznych wartości granicznych EUCAST dla trimetoprimu-sulfametoksazolu obowiązujących w roku 2025 i 2026 oraz klinicznych wartości granicznych CLSI 2026.

Drobnoustroje	Wartości graniczne EUCAST				Wartości graniczne CLSI 2026 S ≤ / R ≥
	ECOFF lub (T)ECOFF	Wartość graniczna 2025 S ≤ / R >	Wartość graniczna 2026 S ≤ / R >	Kategoria szczepy dzikie	
<i>Enterobacterales</i> z wyjątkiem <i>Serratia</i> spp.	0,5	2 / 4	0,5 / 0,5	W	2 / 4
<i>Serratia</i> spp.	2	2 / 4	0,001 / 2	WZE	2 / 4
<i>Acinetobacter</i> spp.	0,5	2 / 4	0,5 / 0,5	W	2 / 4
<i>Staphylococcus</i> spp.	(0,25)	2 / 4	0,5 / 0,5	W	2 / 4
<i>Streptococcus</i> grupa A/C/G	0,5	1 / 2	0,5 / 0,5	W	0,5 / 2
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	1	1 / 2	1 / 1	W	0,5 / 4
<i>Haemophilus influenzae</i>	0,5	0,5 / 1	0,5 / 0,5	W	0,5 / 4
<i>Moraxella catarrhalis</i>	1	0,5 / 1	1 / 1	W	0,5 / 4
<i>Aeromonas</i> spp.	(1)	2 / 4	1 / 1	W	2 / 4
<i>Stenotrophomonas maltophilia</i>	2	0,001 / 2	0,001 / 2	WZE	2 / 4

W – wrażliwy, WZE – wrażliwy zwiększona ekspozycja, ECOFF – epidemiologiczna wartość graniczna, T(ECOFF) – tymczasowa wartość ECOFF

Kliniczne wartości graniczne CLSI, obowiązujące w 2026 roku i zawarte w dokumentach CLSI M100 ED36:2026 oraz CLSI M45 ED3:2016 nie zostały zmienione dla większości drobnoustrojów, z wyjątkiem *Streptococcus* spp. beta-hemolizujących.

Z informacji otrzymanych od producentów testów do systemów automatycznych, stosowanych w laboratoriach mikrobiologicznych w Polsce wynika, że w przypadku niektórych testów nie jest możliwa prawidłowa interpretacja otrzymanych wyników oznaczania wrażliwości na trimetoprim-sulfametoksazol, ze względu na brak w danym teście niskich stężeń trimetoprimu-sulfametoksazolu, odpowiadających obecnie obowiązującym wartościom granicznym dla kategorii „wrażliwy”.

#### **Zespół Roboczy:**

- 1. Zaleca** dla izolatów z zakażeń inwazyjnych oraz *Stenotrophomonas maltophilia* oznaczenie (optymalnie wartości MIC) i interpretację wyniku oznaczania wrażliwości na trimetoprim-sulfametoksazol zgodnie z tabelami klinicznych wartości granicznych EUCAST wersja 16.0, 2026.
- 2. Dopuszcza** interpretację wyniku oznaczania wrażliwości na trimetoprim-sulfametoksazol z użyciem klinicznych wartości granicznych EUCAST z tabel wersja 15.0, z 2025 roku lub aktualnych zaleceń CLSI, w przypadku innych drobnoustrojów niż izolaty z zakażeń inwazyjnych i *Stenotrophomonas maltophilia* oraz braku w laboratorium metod/testów umożliwiających oznaczenie wrażliwości na trimetoprim-sulfametoksazol i interpretację wyniku zgodnie z klinicznymi wartościami granicznymi z tabel EUCAST wersja 16.0, z 2026.
- 3. Zaleca** wynik oznaczenia lekowrażliwości wykonanego zgodnie z punktem 2 opatrzyć komentarzem:
  - W przypadku stosowania wartości granicznych EUCAST wersja 15.0, z 2025 roku:  
„Interpretacja wyniku oznaczania wrażliwości na trimetoprim-sulfametoksazol z użyciem klinicznych wartości granicznych EUCAST wersja 15.0, z 2025 roku, które mogą nie być optymalne, dlatego zaleca się uważne monitorowanie skuteczności terapii”.
  - W przypadku stosowania wartości granicznych CLSI:  
„Interpretacja wyniku oznaczania wrażliwości na trimetoprim-sulfametoksazol z użyciem klinicznych wartości granicznych CLSI, które mogą nie być optymalne, dlatego zaleca się uważne monitorowanie skuteczności terapii”
- 4. Zaleca** jak najszybsze, nie później niż do 31 grudnia 2026 roku wprowadzenie w laboratorium testów/metod umożliwiających oznaczenie wrażliwości na trimetoprim-sulfametoksazol i interpretację wyniku zgodnie z klinicznymi wartościami granicznymi z tabel EUCAST wersja 16.0, z 2026 roku.